

Національна академія педагогічних наук України
Міністерство освіти і науки України
Відділення загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний педагогічний університет імені Іона Крянге в Кишиневі (Республіка Молдова)
Малопольський державний університет
імені капітана Вітольда Пілецького в Освенцимі (Республіка Польща)
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща)
Університет природничих наук у Варшаві (Республіка Польща)
Резекненська академія технологій (Латвійська Республіка)
LUMEN Conference Center (Румунія)
Промисловий, технічний й автомобільний заклад
профільної середньої освіти в Їглові (Чеська республіка)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Рада молодих вчених НАПН України

СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

***Збірник матеріалів
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ***

29-30 жовтня 2024 року

***Київ
Педагогічна думка
2025***

Національна академія педагогічних наук України
Міністерство освіти і науки України
Відділення загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН України
Інститут педагогіки НАПН України
Державний педагогічний університет
імені Іона Крянге в Кишиневі (Республіка Молдова)
Малопольський державний університет
імені капітана Вітольда Пілецького в Освенцимі (Республіка Польща)
Міжнародна академія прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща)
Університет природничих наук у Варшаві (Республіка Польща)
Резекненська академія технологій (Латвійська Республіка)
LUMEN Conference Center (Румунія)
Промисловий, технічний й автомобільний заклад
профільної середньої освіти в Їглаві (Чеська республіка)
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Рада молодих вчених НАПН України

Збірник матеріалів
IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«СВІТ ДИДАКТИКИ: ДИДАКТИКА В СУЧАСНОМУ СВІТІ»

Київ
Педагогічна думка
2025

УДК 37.02(063)

*Рекомендовано до друку вченою радою Інституту педагогіки НАПН України
(протокол № 2 від 30 січня 2025 року)*

ЕКСПЕРТ:

Головко Микола Васильович, доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Опалюк Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти, психології і соціальної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Заболотна Оксана Адольфівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕАКЦІЄЮ

дійсного члена НАПН України, доктора педагогічних наук, професора

Топузова Олега Михайловича,

доктора педагогічних наук, професора

Малихіна Олександра Володимировича.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Арістова Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор;

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор;

Попов Роман Анатолійович, доктор педагогічних наук, доцент;

Павельчук Марина Олександрівна, кандидат педагогічних наук;

Ліпчевська Інна Леонідівна, доктор філософії в галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка»;

Тетик Валентина Романівна.

Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 29–30 жовтня 2024 р. / за наук. ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України О. Топузова; доктора педагогічних наук, професора О. Малихіна. Київ : Педагогічна думка, 2025. 480 с.

ISBN 978-966-644-782-4

DOI: https://doi.org/10.32751/Svit_dydaktyky2024

До збірника увійшли матеріали учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» (29–30 жовтня 2024 р.).

У матеріалах конференції розглянуто питання теорії і методології сучасних дидактичних процесів; організації освітнього процесу в Україні в умовах воєнного стану; компенсації освітніх втрат в умовах воєнного стану в Україні та повоєнний період (інноваційні підходи, технології, моделі, методики, методи і засоби навчання); психолого-дидактичних проблем організації освітнього процесу в умовах інформаційного суспільства; тенденцій розвитку сучасної дидактики (зарубіжний досвід); трансформаційних процесів в освіті XXI століття (дистанційне та змішане навчання); формальної, неформальної, інформальної освіти; інноваційних підходів, технологій, методик, методів, прийомів і засобів навчання.

Збірник адресовано науковцям, науково-педагогічним працівникам, педагогам, докторантам, аспірантам, студентам.

УДК 37.02(063)

За зміст публікацій, достовірність інформації, цитат, покликань на літературні джерела відповідальність несуть автори.

ISBN 978-966-644-782-4

© Інститут педагогіки НАПН України, 2025

© Педагогічна думка, 2025

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ .. 14

Белянський О. М. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ ПРАВА.....	14
Глушко В. С. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	17
Дерстуганова Н. В. ЄВРОПЕЙСЬКА ДОВІДКОВА РАМКА КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ: ОНОВЛЕНИЙ ПОГЛЯД НА РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ.....	20
Дуванова Я. Р., Тесля В. М., Савченко Л. Л. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ.....	25
Завгородній Д. В. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СУЧАСНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ	28
Невмержицька О. В. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В КОЛЕДЖІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	30
Петрик С. С. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА УНІВЕРСИТЕТУ	33
Петрик С. С. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА УНІВЕРСИТЕТУ	36
Самбор М. А. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ПРАВНИЧИХ (ЮРИДИЧНИХ) ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ НЕЮРИДИЧНОГО ПРОФІЛЮ	39
Тимошко Г. М. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ТА МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ	44
Удод О. А. УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА ДИДАКТИКА: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	48
Царик А. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЧАСОВИМИ ПОНЯТТЯМИ.....	50
Черваньов Р. В. СУПЕРВЧИТЕЛЬ - РОЗКВІТ ОСВІТИ ТА СКОРОЧЕННЯ ВИДАТКІВ НА ОСНОВІ ШІ.....	52

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	55
Барановська О. В. СКЛАДОВІ ГОТОВНОСТІ ВИПУСКНИКА СТАРШОЇ ШКОЛИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ	55
Вдовичин Т. Я., Піцур В. В. АНАЛІЗ ЗМІН В НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМАХ З ІНФОРМАТИКИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	60
Волицька І. О. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ...	63
Галаєвська Л. В. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	66
Гулько Т. Ю. ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	68
Делікатна Н. М., Лісучевський О. О. ОСВІТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	71
Дробик Н. М., Степанюк А. В., Сорока О. В. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕНДЕНЦІЙ У ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК.....	76
Канарова О. В., Кожановська В. Є. ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	80
Малихін О. В., Ліпчевська І. Л. РІВЕНЬ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ВЧИТЕЛЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	84
Нороха С. В., Мітченко К. В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В ЗАКЛАДАХ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ	87
Носик Д., Бодирєв Д. ОСОБЛИВОСТІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	89
Олексюк О. М., Коваль А. С. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНОЇ САМООЦІНКИ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	91
Пасічник О. С., Пасічник О. О. АДАПТАЦІЯ МЕТОДИЧНОГО «ПРИНЦИПУ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР» ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	94

Пономаренко М. М. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИМОГ ДО ОСВІТИ.....	96
Репко І. П. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ТА ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ.....	99
Сакун В. С. ПІДПРИЄМНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ: ТЕОРЕТИЧНО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ	101
Стешенко О. ПІДГОТОВКА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ПЕРМАКРИЗИ	106
Чижевський Б. Г. ЗАВДАННЯ ДИДАКТИКИ В УПРАВЛІННІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	108
Шаменко М. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МАРКЕТИНГУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.	111
Шуляр В. І. ФІЛОСОФІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПІСЛЯПЕРЕМОЖНИЙ ПЕРІОД: СУТНІСТЬ ЗМІН ТА ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ	113
Якимова Я. Л. ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	115
КОМПЕНСАЦІЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МОДЕЛІ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ.....	118
Барановська О. В. ОСВІТНІ ВТРАТИ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: СПЕЦИФІКА, МОНІТОРИНГ, ПРОГНОЗИ.....	118
Басюк Н. А. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПОДОЛАННЯ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО ЧАСУ	123
Демчук-Маригіна Д. П. ВИКОРИСТАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ НАВЧАННЯ ЯК СПОСІБ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В ПРИРОДНИЧІЙ ГАЛУЗІ	126
Дрозд М. П. МОЖЛИВОСТІ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ	129

Дроздов Д. В. СУТНІСНИЙ АНАЛІЗ ДИДАКТИЧНИХ УМОВ У КОНТЕКСТІ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ.....	132
Кіріяченко І. А. ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ: ДОСВІД КИТАЮ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ПОВОЄННОЇ УКРАЇНИ	136
Рубан К. С., Савченко Д. Р., Терещенко В. Д., Савченко Л. Л. ОСВІТНІ ТА НАВЧАЛЬНІ ВТРАТИ У ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	141
Тананайко О. Г. СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ РОЗРИВУ В ОСВІТІ.....	145
Чуркіна В., Грищенко Т. ЗАЛУЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДО СВІТУ МИСТЕЦТВА В ЗДО ТА ЗЗСО В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВІДБУДОВИ	151
ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	159
Арістова Н. О., Кугай К. Б. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ КОМП'ЮТЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ВИКЛИКІВ.....	159
Березіна І. В. ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	162
Білик В. М., Ялліна В. Л. СПАДОК В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО КРІЗЬ ПРИЗМУ ПЕДАГОГІКИ ДОЗВІЛЛЯ.....	164
Богуславський В. В., Шеремет К. В. МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО СПІВРОБІТНИКА СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ.....	167
Вдовичин Т. Я., Ковальський А. С. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ НА УРОЦІ.....	169
Вишневська М. О., Арістова Н. О. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	171
Головата С. Б. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	175
Гончарова Н. В. ПСИХОЛОГО-ДИДАКТИЧНІ ВИКЛИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	178

Гучек О. В. ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИМІРАХ СЬОГОДЕННЯ	181
Данко А. НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: СПОСОБИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	183
Дяченко І. М. РОЗВИТОК МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ.....	187
Зінченко Д. В. ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	191
Когут О. В. ЧИННИКИ ВПЛИВУ СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ	194
Шелестова Л. В., Кизенко В. І. ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ У ПРОФІЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ ЗА УМОВ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ...	196
Яценко В. С. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ.....	199
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	203
Bernadin D. V. COMMUNICATIVE TRAINING AS THE BASIS FOR FORMING THE US UNDERGRADUATES' COMMUNICATIVE SELF-EFFICACY	203
Shevchenko H. A. JAPANESE EXPERIENCE: CONTEMPORARY ADVANCES AND TRADITIONAL APPROACH IN THE POST-TECH SOCIETY'S EDUCATION SYSTEM	206
Бондаренко О. І. ДОСВІД ДАНІЇ ЗІ СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ТВОРЧОГО ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ	211
Рябовол Л. Т. МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ ДЛЯ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВ	214
Суворова Л. К., Паньковик Н. М. SMART ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ЦІЛЮВИХ СТРАТЕГІЙ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ.....	217
Федоренко С. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ДАНІЇ	221

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ XXI СТОЛІТТЯ: ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ.....	224
Nykyropets S. S. ADVANTAGES AND CHALLENGES OF IMPLEMENTING BLENDED LEARNING FOR ENGLISH LANGUAGE ACQUISITION IN TECHNICAL HIGHER EDUCATION	224
Petrenko V.Yu. THE NEW ERA OF EDUCATION: EXPLORING THE IMPACT OF DISTANCE AND BLENDED LEARNING MODELS	228
Алексеева С. В. ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН ПРОФІЛЬНОЇ СТАРШОЇ ШКОЛИ	231
Бреславська Г. Б., Бондар К. П. ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК КЛЮЧОВІ ВЕКТОРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ У XXI СТОЛІТТІ.....	234
Жукович І. І. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	238
Ількаєв О. В. РОЛЬ ОНЛАЙН-ОСВІТИ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МУЗИЧНИХ ФАХІВЦІВ.....	241
Клеба А. І., Бескаравайна І. В., Вовкушевська О. В. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ВЧИТЕЛЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	244
Литвинов А. С. УРОК МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	247
Онаць О. М. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ФОРМУВАННІ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	250
Рожнова Т. Є. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНІХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	254
Садовниченко Ю. О., М'ясоєдов В. В., Пастухова Н. Л. ДИЗАЙНУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КУРСІВ З ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ДО СКЛАДАННЯ ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ	258
Сидоренко Т. В., Сидоренко А. І. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ.....	261

ФОРМАЛЬНА, НЕФОРМАЛЬНА, ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА.....	265
Дяченко М. Д. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ АНДРАГОГІВ ДО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ФУНКЦІЙ У СФЕРІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	265
Кузнецова Г. П. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА В СИСТЕМІ ЛІНГВОДИДАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ: ФОНЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	268
Курепін В. М. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА: ДОВГОСТРОКОВІ ІНВЕСТИЦІЇ З ВИСОКИМИ ПРОЦЕНТАМИ	273
Махиня Т. А., Волотовська Т. П. ТЕХНОЛОГІЇ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ	276
Приходькіна Н. О. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ АНДРАГОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ТЮТОРСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ	279
Рева С. В. ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ У ФОРМАЛЬНІЙ, НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ.....	282
Тафінцева С. І. ОНЛАЙН-КУРСИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.....	286
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, МЕТОДИ, ПРИЙОМИ І ЗАСОБИ НАВЧАННЯ	290
Aliyeva O., Pototska O., Tavrog M., Gromokovska T., Makyeyeva L., Popazova O. INNOVATIVE METHODS OF TEACHING HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRYOLOGY AT MEDICAL UNIVERSITY IN THE HYBRID FORMAT OF THE EDUCATIONAL PROCESS.....	290
Ameridze O. S. ACTIVE TEACHING METHODS IN FORMING A STUDENT'S MULTICULTURAL PERSONALITY	292
Horova M. P. ROLE-PLAYING IN DEVELOPING ECOLOGICAL CITIZENSHIP OF STUDENTS IN THE USA.....	295
Khalabuzar O. PECULIARITIES OF THE ESL IN THE CONTEXT OF FORMATION CRITICAL THINKING SKILLS	298
Parkhomenko N., Starchon P., Olsavsky F., Vilcekova L. ELECTRONIC DICTIONARY AS A MEANS OF OBTAINING COMMUNICATION AND PROFESSIONAL COMPETENCES OF MARKETING AND MANAGEMENT SPECIALISTS	302

Popescu A. INNOVATIVE APPROACHES, METHODS AND TECHNIQUE FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS USED IN “PERSONAL DEVELOPMENT” DISCIPLINE	304
Vasylyshyna N. INNOVATIVE APPROACHES IN SHAPING ENGLISH WRITING SKILLS: NEW METHODS FOR GENERATING BRIGHT IDEAS	307
Адамовська М. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ: ІМЕРСИВНІ КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ ТА ДИЗАЙН МИСЛЕННЯ.....	311
Аніщенко В. О. ВИКОРИСТАННЯ КОУЧИНГУ В ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТРУМЕНТУ В ПІДГОТОВЦІ ПЕНІТЕНЦІАРНОГО ПЕРСОНАЛУ	316
Вдовичин Т. Я., Гриник О. О. АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ОСВІТІ.....	319
Вишник О. О. ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	323
Гайдай І. О., Данилівська Я. Д. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	326
Гладченко І. В. ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ДІТЕЙ ІЗ НАБУТОЮ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЮ ТРАВМОЮ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ.....	330
Голуб А. І., Захарова Г. Б. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ КОНСТРУЮВАННЯ ПЛОЩИННИХ ТА ОБ’ЄМНИХ ФІГУР ЗА ДОПОМОГОЮ ГЕОМЕТРИЧНОГО МАТЕРІАЛУ	333
Грушко Р. С. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ТА ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ	336
Гусак Ю. А. ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ АВТОНОМНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ.....	340
Давидюк Л. В., Мельник А. О. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІТНЬОГО ЧИТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	342
Дика Н. Д., Шевченко А. О. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ «НУМІКОН» ЗАДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ООП	346

Журенко М. А. ЦИФРОВА ДИДАКТИКА: НОВІТНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	349
Завальнюк Т. Г. ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО КЛАСУ	352
Заєць Л. П. ВСІ ЗНАННЯ ПОЧИНАЮТЬСЯ З ДОСЛІДУ	357
Зайцева Н. П. ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	360
Захарова Г. Б., Снігур І. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	363
Зімонова О. В. ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНО РОЗВИНЕНОЇ ОСОБИСТОСТІ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ) У ЗВО	368
Іванченко О. О. ЦИФРОВА ІНКЛЮЗІЯ: ЯК ТЕХНОЛОГІЇ ВІДКРИВАЮТЬ НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ (ООП).....	371
Кіріакіді О. Ю. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	375
Ключко О. М. ЗАСОБИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА	376
Коробко А. В. СУЧАСНІ ДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	380
Коршок Т. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ПОСЛУГ	382
Кравченко В. В. ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІ ДИДАКТИЧНІ ПРОЦЕСИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ	386
Кравченко Г. Ю., Сіданіч І. Л. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНИХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК КРІЗЬ ПРИЗМУ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ АНДРАГОГІКИ»	389

Курепін В. М. ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	392
Ляшенко О. В., Онищенко І. В. ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	396
Малихін О. В., Бондарчук Ю. А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: З ДОСВІДУ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ОСВІТИ	400
Малихін О. В., Чернюк А. П. ІНТЕРАКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	404
Махович І. А. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРИКЛАДИ УСПІШНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ.....	407
Наконечна В. Д. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	413
Озарчук А. В. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК РУШІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	417
Павлова Т. С. ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ У ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ: РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО ІНТЕРАКТИВНОГО ПІДРУЧНИКА	420
Панченко О. О., Колісник К. С. КАРТКИ PECS ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІЗУАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	423
Плачинда Т. С. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	427
Рябець С. І. ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	429
Семененко Т. В. ЗАСТОСУВАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ НА УРОКАХ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ».....	432
Скиба В. П., Ганчук М. М., Аюбова Е. М. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ (ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ).....	436

Стойка О. Я. ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ	441
Таможська І. В. ЗАВДАННЯ З ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПАРАТИВІСТИКИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ.....	444
Тетик В. Р. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	447
Храбан Т. Є. НАСТАВНИЦТВО ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА	449
Чернюк А. П. ВПЛИВ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ НА МОТИВАЦІЮ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	453
Чорноус О. В. ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ ЯК ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬО- РОЗВИВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	456
Шевчук Л. М. РОБОТА УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИМИ ТЕКСТАМИ: КОРОТКО ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ПОСЛІДОВНО-СИМЕТРИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ.....	458
Шлєіна Л. І. ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	461
Шуляр В. І., Гладішев В. В. ЗІСТАВЛЕННЯ НОВЕЛ «ДІД ГРИЦЬ» ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА ТА «ПТАХ НА ОГОРОЖІ» ХАЛЛДОРА ЛАКСНЕССА ЯК ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕННЯ ПРО НАЦІОНЕЗЛАМНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ТА ІСЛАНДСЬКОГО НАРОДІВ	465
Щербина О. О. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ НУШ	469
Яковчук М. В. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ МОВЛЕННЄВИХ СИТУАЦІЙ	472
Лисак Н. А. МОЖЛИВОСТІ ТА НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ LEARNING APPS ТА LEARNING UA. ПОСЛІДОВНІСТЬ СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ І ЗАВДАНЬ	475

трансформацію освітньої системи згідно викликів глобалізації, технічного прогресу та соціальних змін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Марушко, Л. П. (2024). *Система підготовки майбутніх учителів природничих спеціальностей до професійної діяльності на засадах диференціації та індивідуалізації навчання* (Автореф. дис. д-ра пед. наук, спеціальність 13.00.04). Хмельницький : Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія.
2. Олендр, Т. М., & Степанюк, А. В. (2018). *Моніторинг якості природничої освіти в університетах США* : монографія. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка.
3. *Про Національну доктрину розвитку освіти*. Указ Президента України № 347/2002 (2002). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text>
4. Stepanyuk, A., Mishchuk, N., Symchak, R., & Soroka, O. (2023). Future natural sciences teachers training to use augmented reality technologies in professional activities. *The Scientific Issues of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University*. Series: *Pedagogy*, (2), 49–57. <https://doi.org/10.32782/2415-3605.23.2.6>
5. Stepanyuk, A., Soroka, O., Olendr, T., Mishchuk, N., Hrytsai, N., Yagenska, H., Zhyrska, H., Barna, L., Moskalyuk, N., Hladiuk, M., & Symchak, R. (2024). Implementation of modern trends of Ukrainian educational policy in the process of future natural sciences teachers training. *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, 8(11), 9072. <https://doi.org/10.24294/jipd.v8i11.9072>

Канарова О. В.

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(Запоріжжя, Україна)*

Кожановська В. Є.

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(Запоріжжя, Україна)*

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

В умовах воєнного стану в Україні система освіти стикається з безпрецедентними труднощами, що суттєво впливають на якість надання освітніх послуг. Особливо гостро це питання стоїть перед вищими навчальними закладами, які мають забезпечити безперервність навчального процесу та адаптувати свої програми та методики до нових реалій. Проблеми, пов'язані з воєнним станом, включають евакуацію студентів і викладачів, руйнування інфраструктури, перебої в доступі до Інтернету та навчальних матеріалів, а також психологічний вплив конфлікту на всіх учасників освітнього процесу.

Однак ці виклики також створюють нові можливості для реформування та модернізації системи вищої освіти, впровадження інноваційних технологій навчання та зміцнення міжнародного співробітництва.

Питанням «Освіти і науки України в умовах воєнного стану» займалися такі дослідники, як: Верголяс О., Кремень В., Крамаренко І., Романенко Є., Чупіна К., Шкарлет С.

В Україні система забезпечення якості вищої освіти має трирівневу структуру, що включає:

- внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що відповідає за дії закладів вищої освіти;
- зовнішню систему контролю за якістю освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;
- систему забезпечення якості функціонування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та незалежних організацій, які займаються оцінюванням і забезпеченням якості вищої освіти (ст. 16 Закону України «Про вищу освіту») (3).

Згідно зі статистичними даними станом на початок 2023 року в Україні діяло 13 875 закладів дошкільної освіти, 12 976 закладів загальної середньої освіти, 670 професійних (професійно-технічних) навчальних закладів, 332 заклади вищої освіти та 740 закладів фахової передвищої освіти. У цих установах навчалось приблизно 6,5 мільйона учнів, а також працювало близько 0,7 мільйона педагогічних та науково-педагогічних працівників (Верголяс, Верголяс & Брантова, 2023).

Вищі заклади освіти України, які працюють в умовах воєнного стану, стикаються з численними суттєвими проблемами, які перешкоджають їх науковій та інноваційній діяльності. Основні труднощі включають:

- умови війни змушують уряд виділяти більше фінансових ресурсів на оборону та соціальні програми, що призводить до скорочення витрат на освіту.
- заклади вищої освіти відчувають це через зменшення бюджетів на наукові проекти, закупівлі обладнання та матеріалів, стипендій для студентів і дослідників;
- конфлікт спричиняє значний відтік науковців, педагогів, студентів за кордон, що впливає на кадрове забезпечення університетів. Це може призвести до зниження якості освіти та скорочення наукових досліджень та інновацій;
- триваюча війна створює психологічний стрес серед здобувачів вищої освіти, викладачів і дослідників, що потенційно негативно впливає на їх продуктивність і творчість. Навчальні заклади змушені зосереджуватися не лише на навчанні, а й на підтримці психічного благополуччя своїх студентів і співробітників (Верголяс, Верголяс & Брантова, 2023).

Конфлікт став потужним каталізатором трансформації системи вищої освіти України. Зараз, як ніколи, ми визнаємо, що якість освіти є стратегічним надбанням нашої країни. Перехід до дистанційного навчання під час війни підкреслив необхідність відкриття нових, інноваційних підходів до структурування освітнього процесу. Щоб забезпечити успішне національне

відновлення та зростання, нам потрібні висококваліфіковані професіонали, оснащені сучасними знаннями та здібностями. Отже, удосконалення системи вищої освіти для виховання всебічно розвинених особистостей стало головним пріоритетом. Досягнення поставленої мети зумовлює необхідність активного впровадження передових технологій, розвитку творчого потенціалу як педагогів, так і здобувачів освіти, формування системного підходу до організації освітнього процесу.

Спираючись на думку Усара І., можна виділити кілька перспективних напрямків посилення цифровізації вищої освіти та налагодження ефективних процесів навчання:

- суттєво збільшити фінансування для придбання сучасного обладнання, ліцензійного програмного забезпечення, розробки інноваційних навчальних матеріалів (підручників, відеолекцій тощо);

- надавати постійну технічну підтримку викладачам і студентам шляхом створення спеціалізованих служб, проведення регулярних консультацій і розробки детальних інструкцій щодо використання цифрових інструментів;

- чітко визначення мети застосування кожної технології та очікуваних результатів, таких як підвищення залученості здобувачів вищої освіти, мотивації до навчання та загальної академічної успішності;

- активне використання сучасних технологій, включаючи соціальні мережі, інтерактивні методи навчання, штучний інтелект, віртуальну та доповнену реальність для створення більш динамічного та ефективного освітнього середовища;

- розроблення комплексної системи показників для вимірювання ефективності використання нових технологій і досягнення поставлених цілей;

- перегляд та оновлення навчальних програм, які відповідають вимогам дистанційного та гібридного навчання, а також розширити компетенцію викладачів відповідно до потреб цифрової трансформації;

- об'єднання зусилля всіх закладів вищої освіти для створення єдиної цифрової платформи, яка консолідує ресурси, посилить науковий потенціал України та забезпечить доступ до якісної освіти (Шкарлет, 2022).

Підвищення якості вищої освіти в Україні та забезпечення стабільної роботи закладів освіти у воєнний час є одним із найважливіших завдань держави. Від того, наскільки підготовлені спеціалісти, залежить швидкість відновлення та розвитку української економіки після війни. Ключову роль у цьому процесі відіграє інноваційна діяльність закладів вищої освіти, спрямована на підвищення конкурентоспроможності України на світовій освітній арені.

Особливу увагу слід приділити впровадженню сучасних методів навчання з використанням інформаційних технологій. Цифрові інструменти можуть зробити навчання більш персоналізованим, активним і привабливим. Інтерактивні методи, віртуальна реальність та інші інновації дозволяють студентам обирати власний темп навчання та глибину занурення в матеріал, а також візуалізувати складні поняття (Романенко, 2022).

Гораш К. наголошує, що українські заклади вищої освіти активно переймають досвід західних колег з дистанційного навчання та використання цифрових технологій. Платформи онлайн-навчання стали важливим інструментом, який допомагає утримувати студентів і викладачів, незважаючи на фізичні відстані. Також активізується міжнародна підтримка. Провідні університети світу пропонують українським здобувачам вищої освіти і викладачам програми тимчасового обміну, стипендії та онлайн-курси. Це дозволяє українським студентам не лише продовжувати навчання, а й здобувати нові знання та навички в умовах кризи. Ці зміни відкривають нові горизонти для реформування української системи освіти та запровадження передових методів навчання (Гораш, 2023).

Воєнний стан в Україні створив безпрецедентні виклики для системи вищої освіти, включаючи фінансові обмеження, відтік кадрів та психологічний стрес серед учасників освітнього процесу. Однак ці труднощі також відкрили нові можливості для модернізації та реформування освітньої системи. Оптимізація якості вищої освіти в умовах війни є критично важливою для майбутнього відновлення та розвитку України. Інноваційна діяльність університетів та впровадження сучасних методів навчання з використанням інформаційних технологій відіграють ключову роль у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних забезпечити конкурентоспроможність країни на світовій арені. Хоча ситуація залишається складною, спостерігаються позитивні тенденції, які відкривають нові горизонти для реформування української системи вищої освіти та впровадження новітніх методик навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Верголяс, М., Верголяс О., & Брантова О. (2023). Освіта і наука України в умовах воєнного стану. *Actual Problems in the System of Education: General Secondary Education Institution – Pre-University Training – Higher Education Institution*. № 3, 201–208. <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.17697>
2. Гораш, К. (2023). Інноваційна діяльність як пріоритетний напрям розвитку закладу вищої освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. Т. 23, № 1, 50–60. [https://doi.org/10.35387/od.1\(23\).2023.50-60](https://doi.org/10.35387/od.1(23).2023.50-60)
3. Про вищу освіту. Закон України від 1 липня 2014 року. № 1556-VII. (2014). *Відомості Верховної Ради України*. № 37–38, 2716. Ст. 2004.
4. Романенко, Є. (2022). Державна політика у сфері розвитку професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного і повоєнного періодів. *Актуальні питання у сучасній науці*. № 2(2), 15–25. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-2\(2\)-15-25](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-2(2)-15-25)
5. Шкарлет, С. М. (2022). *Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність* : Науково-методичний збірник «Букрек». Київ-Чернівці,